

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

14 mai 2013

PROJET DE LOI

**modifiant certains articles
de la loi de principes du
12 janvier 2005 concernant l'administration
pénitentiaire
ainsi que le statut juridique des détenus**

AMENDEMENT

N° 2 DE M. LAHSSAINI ET MME BOULET

Art. 1er/1 (*nouveau*)

Insérer un article 1er/1, rédigé comme suit:

“Art. 1er/1. Dans la loi de principes du 12 janvier 2005, concernant l'administration pénitentiaire ainsi que le statut juridique des détenus, dans le titre IV, chapitre III, est inséré une section VIII “Autorisation de sortie sous escorte”, comprenant un article 70/1, rédigé comme suit:

“Art. 70/1. En toute matière en tout état de la procédure, le ministre peut, à titre exceptionnel, accorder une autorisation de sortie sous escorte à la personne détenue, qu'elle soit prévenue inculpée, accusée ou condamnée.

Documents précédents:

Doc 53 **2744/ (2012/2013):**

001: Projet de loi.
002: Amendement.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

14 mei 2013

WETSONTWERP

**tot wijziging van bepaalde artikelen
van de basiswet van
12 januari 2005 betreffende het
gevangeniswezen
en de rechtspositie van de gedetineerden**

AMENDEMENT

Nr. 2 VAN DE HEER LAHSSAINI EN MEVROUW BOULET

Art. 1/1 (*nieuw*)

Een artikel 1/1 invoegen, luidende:

“Art. 1/1. In de basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden, wordt in titel IV, hoofdstuk III, een afdeling VIII “Uitgaansvergunning onder begeleiding” ingevoegd, die een artikel 70/1 bevat, luidende:

“Art. 70/1. In elke aangelegenheid en in elke stand van het geding kan de minister uitzonderlijk een uitgaansvergunning onder begeleiding verlenen aan de gedetineerde, ongeacht of die een verdachte, beklaagde, beschuldigde of veroordeelde is.

Voorgaande documenten:

Doc 53 **2744/ (2012/2013):**

001: Wetsontwerp.
002: Amendement.

En cas de refus de la mesure, ou d'absence de réponse dans un délai de 72h00 (ou moins si le motif de la demande exige la célérité), la personne détenue pourra saisir le tribunal de première instance, chambre des référés, pour voir statuer sur sa demande.”.

JUSTIFICATION

Certaines situations particulières peuvent justifier d'extraire un détenu de prison pour l'accompagner sous escorte policière auprès d'un proche et ce alors qu'il n'entre pas dans les conditions pour bénéficier d'une permission de sortie.

En Belgique, les demandes d'extraction sous escorte pour raisons humanitaires sont régies par une instruction interne de la Direction de la gestion de la détention (au sein de la Direction générale des Etablissements pénitentiaires du SPF Justice). Cette instruction réduit les possibilités d'extraction à deux cas de figure: la maladie grave (lorsque le pronostic vital est engagé) et les décès de parents au premier degré (ou autres personnes s'il s'agit de substituts parentaux) ou du conjoint (au sens de partenaire).

Suite à l'intervention des services du médiateur fédéral en 2011, il a été ajouté à la liste des situations considérées d'office comme susceptibles de justifier une extraction humanitaire, le cas de l'hospitalisation de l'enfant hébergé avec son parent détenu.

L'octroi de cette permission de sortie exceptionnelle, pour les personnes qui ne peuvent bénéficier d'une permission de sortie "classique" dépend donc de l'appréciation de l'administration pénitentiaire et n'est susceptible d'aucun recours.

Afin "d'officialiser" l'existence de cette procédure et de la rendre plus transparente, la présente proposition inscrit le principe de l'extraction sous escorte dans la loi de principes du 12 janvier 2005 concernant l'administration pénitentiaire ainsi que le statut juridique des détenus.

Afin de conserver une certaine souplesse de la procédure, les conditions d'octroi de ce type de sortie ne sont pas reprises dans la loi. L'administration conserve donc son pouvoir d'appréciation, étant entendu que celle-ci exerce ce pouvoir "in concreto" en tenant compte des circonstances spécifiques à la cause qui lui est soumise et non en recourant à des formulations standards.

C'est pourquoi, par exemple, lorsque la demande d'extraction est introduite par un parent en détention en vue de rendre visite à son enfant vivant avec lui en prison et soudainement hospitalisé, la Constitution, la Charte des droits fondamentaux

Als de maatregel wordt geweigerd, dan wel als niet binnen een termijn van 72 uren (of minder, indien het verzoek om dringende redenen wordt ingediend) gevolg wordt gegeven aan het verzoek, kan de gedetineerde zich wenden tot de rechtbank van eerste aanleg, kamer van kort geding, om zich uit te spreken over zijn verzoek.”.

VERANTWOORDING

In bepaalde bijzondere situaties kan het verantwoord zijn een gevangene toe te staan de gevangenis te verlaten om onder begeleiding een verwant te bezoeken, hoewel de betrokkene niet aan de voorwaarden voldoet om in aanmerking te komen voor een uitgaansvergunning.

In België worden de verzoeken om uithaling onder begeleiding om humanitaire redenen geregeld door een interne instructie van de Directie Detentiebeheer (binnen het Directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen van de FOD Justitie). Die instructie beperkt de mogelijkheden tot uithaling tot twee gevallen: ernstige ziekte (ingeval de levenskansen bedreigd zijn) en bij overlijden van verwanten in de eerste graad (of van andere personen die de ouders vervangen), dan wel van de echtgenoot (in de zin van "partner").

Dankzij het optreden van de diensten van de federale Ombudsman in 2011 werd het geval van de ziekenhuisopname van een kind dat bij zijn gedetineerde ouder verblijft, toegevoegd aan de lijst van situaties die automatisch een uithaling om humanitaire redenen rechtvaardigen.

Voor de personen die niet in aanmerking komen voor een "klassieke" uitgaansvergunning, hangt de toekenning van die uitzonderlijke uitgaansvergunning dus af van de beoordeling van het Bestuur der strafinrichtingen, tegen wiens beslissing geen beroep kan worden ingesteld.

Om die procedure officieel te verankeren en transparanter te maken, strekt dit amendement ertoe het beginsel van de uithaling onder begeleiding op te nemen in de basiswet van 12 januari 2005 betreffende het gevangeniswezen en de rechtspositie van de gedetineerden.

Met het oog op een zekere soepele toepassing van de procedure worden de voorwaarden voor de toekenning van die uitgaansvergunning niet in de wet opgenomen. Het bestuur der strafinrichtingen behoudt dus zijn beoordelingsbevoegdheid, voor zover bij de concrete uitoefening van die bevoegdheid rekening wordt gehouden met de specifieke omstandigheden van de hem voorgelegde zaak en daarbij geen gebruik wordt gemaakt van standaardformuleringen.

Wanneer het verzoek tot uithaling bijvoorbeeld wordt ingediend door een in hechtenis genomen ouder die zijn kind, dat bij hem in de gevangenis verblijft maar onverwacht in het ziekenhuis moest worden opgenomen, wil bezoeken, moet het

de l'Union européenne et la Convention internationale des droits de l'enfant imposent à l'administration de prendre en considération dans sa décision l'intérêt supérieur de l'enfant.

Fouad LAHSSAINI (Ecolo-Groen)
Juliette BOULET (Ecolo-Groen)

Bestuur der strafinrichtingen dan ook krachtens de Grondwet, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Internationaal Verdrag betreffende de rechten van het kind bij zijn beslissing acht slaan op het hogere belang van het kind.